

Załącznik do Uchwały Nr 10/2021
Rady Społecznej
SPZOZ Państwowego Szpitala
dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku
z dnia 28 maja 2021r.

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki
Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo
i Psychiczenie Chorych w Rybniku
za 2020 rok

Rybnik, maj 2021 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2020 ROK	3
1.1. Analiza wskaźnikowa samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.....	4
1.1.1. Wskaźniki zyskowności	4
1.1.2. Wskaźniki płynności	5
1.1.3. Wskaźniki efektywności.....	6
1.1.4. Wskaźnik zadłużenia aktywów	7
1.2. Ocena wskaźnikowa sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.....	8
1.3. Podsumowanie analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu leczniczego za 2020 rok.	9
2. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE (2021, 2022 i 2023) WRAZ Z OPISEM PRZYJĘTYCH ZAŁOŻEŃ	10
2.1. Opis przyjętych założeń makroekonomicznych i mikroekonomicznych z uwzględnieniem ich wpływu na projekcję dotyczącą sprawozdań finansowych w latach objętych prognozą.....	10
2.2. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2021 – 2023	12
2.3. Prognoza bilansu na lata 2021 – 2023	14
2.3.1. Prognoza kształtowania się wielkości zobowiązań wymagalnych w latach 2021 – 2023..	15
2.4. Prognoza wartości wskaźników ekonomiczno-finansowych wraz z podsumowaniem wyników prognozy wskaźnikowej projekcji sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2021 – 2023	16
2.5. Podsumowanie prognozy	17
3. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPLYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ	18
SPIS TABEL	21

1. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2020 ROK

Kapitał własny nie finansuje aktywów Szpitala, a co za tym idzie Szpital utracił płynność finansową. Straty bilansowe za lata ubiegłe oraz rok 2020 wynoszą łącznie 39 796 750,87 zł i nie znajdują własnych źródeł pokrycia. Straty bilansowe przewyższają fundusz założycielski Szpitala o 25 213 314,33 zł, co powoduje że fundusze własne są ujemne, a zobowiązania obce finansują nie tylko majątek Szpitala, ale również ujemną wartość funduszy własnych.

Zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu analitycznego na sytuację Szpitala istotnie wpływają następujące aspekty:

1. Aktywa trwałe stanowią 70,10% całego majątku Szpitala, w tym rzeczowe aktywa trwałe 70,06%.
2. W zakresie aktywów obrotowych odnotowano wzrost o 18,53 % w stosunku do 2019 r., który obejmuje głównie inwestycje krótkoterminowe i zapasy, przy czym w stosunku do 2019 r. należy zwrócić uwagę na:
 - a. zwiększenie stanu zapasów o 88,9 %
 - b. zmniejszenie stanu należności krótkoterminowych o 6,8 % przy jednoczesnym spadku przychodów netto na sprzedaży o 2,8 % w stosunku do 2019 r.
 - c. zwiększenie stanu inwestycji krótkoterminowych o 48,02%
3. W pasywach uwagę zwraca obniżenie funduszy własnych o 18,91% , co jest rezultatem poniesionej w 2020 r. straty finansowej oraz niepokrytej straty w wysokości amortyzacji za 2019 r. Udział funduszy własnych w finansowaniu majątku szpitala jest ujemny, przy czym uwagę należy zwrócić na niekorzystny trend wzrostowy ujemnych funduszy własnych i wzrost finansowania majątku zobowiązaniami obcymi.
4. Odnotować należy zwiększenie zobowiązań długoterminowych o 92,25 % z uwagi na zaciągnięciem w roku 2020 długoterminowej pożyczki z firmy BFF na kwotę 20 mln zł terminem spłaty do dnia 28.02.2030 r.
5. Zobowiązania krótkoterminowe spadły w stosunku do 2019 r. o 19,29 % w wyniku zmniejszenia zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Natomiast nastąpił wzrost zobowiązań publiczno-prawnych o 67,61 % na skutek zawarcia układów ratalnych z ZUS-em oraz PFRON-em.

1.1. Analiza wskaźnikowa samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

1.1.1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty.

Wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub stratę. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.

Tabela I. Wskaźniki zyskowności za 2020 rok

WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI NETTO (%) (Wynik netto X 100%) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	-12,9%	0
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 2,0%	3		
3	powyżej 2,0% do 4,0%	4		
4	powyżej 4,0%	5		
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (%) (Wynik z działalności operacyjnej X 100%) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	-10,63%	0
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 3,0%	3		
3	powyżej 3,0% do 5,0%	4		
4	powyżej 5,0%	5		
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI AKTYWÓW (Wynik netto X 100%) / Średni stan aktywów <i>gdzie średni stan aktywów to suma aktywów razem na koniec poprzedniego roku obrotowego i aktywów razem na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2</i>				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	-17,39%	0
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 2,0%	3		
3	powyżej 2,0% do 4,0%	4		
4	powyżej 4,0%	5		

Wskaźniki zyskowności Szpitala za 2020 rok jednoznacznie wskazują na deficytowość jego działalności. Odnotowana strata finansowa stanowiąca 13% przychodów ogółem oznacza, iż pozyskiwane przez Szpital przychody za zrealizowane świadczenia zdrowotne w rodzaju

opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień nie pokrywają w całości kosztów ich realizacji. Szpital będący publicznym podmiotem nie jest nastawiony na zysk, gdyż głównym celem jego działalności jest udzielanie świadczeń zdrowotnych i promocja zdrowia, a w takim przypadku jak nasz Szpital wskazuje się głównie na właściwy stosunek przychodów do kosztów, jak również utrzymanie płynności finansowej.

Poniesienie w 2020 roku straty w wysokości **7 395 128,44 zł** powoduje, że wskaźniki rentowności przyjmują wartość ujemną i potwierdzają fakt braku zyskowności. Ujemny wskaźnik zyskowności aktywów świadczy o złej kondycji finansowej Szpitala, jak również o tym, że zaangażowany majątek nie przynosi spodziewanych korzyści ekonomicznych. Ujemny wskaźnik zyskowności netto oznacza, że wzrost kosztów w wyniku finansowym jest większy od dynamiki przychodów.

Deficytowość prowadzonej działalności ma istotny związek z niewystarczającym finansowaniem usług- niedoszacowaniem cen oferowanych przez NFZ w stosunku do kosztów realizacji świadczeń będących pochodną warunków określonych przez przepisy prawa (w kosztach świadczeń gwarantowanych: koszty leczenia, opieki oraz tzw. hotelowe). Ponadto na sytuację finansową w roku 2020 istotnie miał wpływ spadek przychodów z NFZ będący wynikiem wstrzymania działalności i ostatecznie likwidacji oddziałów ogólnych VIII a, VIII, oddziału XVIII c psychiatrycznego dla chorych somatycznie. Likwidacje ww. oddziałów były podyktowane lawinowymi wypowiedzeniami umów o pracę złożonymi przez personel medyczny, głównie w grupie zawodowej lekarzy psychiatrów wymaganych do realizacji świadczeń zdrowotnych w przeliczeniu na ilość łóżek zakontraktowanych przez NFZ. Niebagatelny wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży usług zdrowotnych ma również stan epidemii, który przełożył się na spadek hospitalizowanych pacjentów oraz klientów korzystających z usług działalności pracowni diagnostycznych oraz fizjoterapii. Nie bez znaczenia jest również konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się pandemii, które również nie znajdują pokrycia w zewnętrznym źródle finansowania.

1.1.2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Tabela II. Wskaźniki płynności za 2020 rok

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK BIEŻĄCEJ PŁYNNOŚCI (Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)) / (Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	0,51	0
1	poniżej 0,60	0		
2	od 0,60 do 1,00	4		
3	powyżej 1,00 do 1,50	8		
4	powyżej 1,50 do 3,00	12		
5	powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
WSKAŹNIK SZYBKIEJ PŁYNNOŚCI (Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy) / (Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	0,47	0
1	poniżej 0,50	0		
2	od 0,50 do 1,00	8		
3	powyżej 1,00 do 2,50	13		
4	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		

Niski poziom wskaźnika bieżącej płynności oznacza problemy z wypłacalnością i obsługą bieżącego zadłużenia Szpitala. Natomiast wskaźnik szybkiej płynności przy uwidocznionym wyżej poziomie sygnalizuje brak możliwości szybkiej spłaty zobowiązań krótkoterminowych z powodu niedostatecznego wyposażenia Szpitala w płynne środki finansowe. Powyższy stan jest bezpośrednio związany z ponoszeniem przez Szpital wydatków przekraczających poziom uzyskiwanych wpływów z tytułu realizacji kontraktu z NFZ.

1.1.3. Wskaźniki efektywności

Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.

Tabela III. Wskaźniki efektywności za 2020 rok

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK ROTACJI NALEŻNOŚCI (W DNIACH) <small>(Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów) gdzie średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2</small>				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	37 (36,85)	3
1	poniżej 45 dni	3		
2	od 45 dni do 60 dni	2		
3	od 61 dni do 90 dni	1		
4	powyżej 90 dni	0		
WSKAŹNIK ROTACJI ZOBOWIĄZAŃ (W DNIACH) <small>(Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)) / (Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów) gdzie średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług to suma tych zobowiązań na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2</small>				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	28 (27,86)	7
1	do 60 dni	7		
2	od 61 dni do 90 dni	4		
3	powyżej 90 dni	0		

Długość cyklu oczekiwania Szpitala na spłatę należności w 2020 roku wynosi 37 dni za świadczone usługi. Wskaźnik ten kształtuje się na poziomie poniżej 45 dni, co oznacza, że Szpital nie ma problemu ze ściąganiem należności. Z kolei wskaźnik rotacji zobowiązań kształtuje się na poziomie 28 dni, co wskazuje na poziom powyżej średniego okresu regulowania zobowiązań krótkoterminowych. Pomimo, że Szpital dokłada wszelkich starań aby zminimalizować czas spłaty zobowiązań, coraz dłuższy okres spłaty świadczy o trudnościach Szpitala w regulowaniu swoich zobowiązań.

1.1.4. Wskaźnik zadłużenia aktywów

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

Tabela IV. Wskaźniki zadłużenia za 2020 rok

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA AKTYWÓW (%) <small>(Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100% / Aktywa razem</small>				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	125,32%	0
1	poniżej 40%	10		
2	od 40% do 60 %	8		
3	powyżej 60% do 80%	3		
4	powyżej 80%	0		
WSKAŹNIK WYPŁACALNOŚCI <small>(Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) / Fundusz własny</small>				

Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA		
1	od 0,00 do 0,50	10	-2,16	0
2	od 0,51 do 1,00	8		
3	od 1,01 do 2,00	6		
4	od 2,01 do 4,00	4		
5	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0		

Osiągnięty w 2020 roku wskaźnik zadłużenia wskazuje na duży udział finansowania zewnętrznego majątku.

Poziom wskaźnika wypłacalności jest wynikiem wyższej dynamiki zobowiązań w stosunku do wzrostu ujemnego funduszu własnego, będącego efektem osiągniętej straty finansowej.

1.2. Ocena wskaźnikowa sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

Tabela V. Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 rok

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-12,90%	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-10,63%	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-17,39%	0
		1. Razem:	0
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,51	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,47	0
		2. Razem:	0
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	36,85	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	27,86	7
		3. Razem:	10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	125,32%	0
	2) wskaźnik wypłacalności	-2,16	0
		4. Razem:	0
Łączna wartość punktów			10

1.3. Podsumowanie analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu leczniczego za 2020 rok

Wskaźniki efektywności, tj. rotacji należności i zobowiązań, których ocena jest pozytywna wskazują na terminowe regulowanie płatności zarówno przez kontrahentów jak i Szpital, jednak w odniesieniu do sytuacji Szpitala, jest to wynikiem przesunięcia „kredytowania” działalności z krótkoterminowego na długoterminowe poprzez zawarcie układów ratalnych, ugód oraz pożyczek.

Wskaźniki zyskowności Szpitala jednoznacznie wskazują na deficytowość jego działalności. Wskaźniki płynności i zadłużenia wskazują na problemy z wypłacalnością i obsługą bieżącego zadłużenia Szpitala.

Poniesienie w 2020 roku straty powoduje, że wskaźniki rentowności przyjmują wartość ujemną i potwierdzają fakt braku zyskowności. Na skutek skracania średniego pobytu w Szpitalu, a tym samym zmniejszeniem średniego stanu obłożenia łóżek oraz niedostatecznego poziomu finansowania usług zdrowotnych Szpital jest w złej kondycji finansowej. Wycena świadczeń nie znajduje pokrycia w realnie ponoszonych kosztach ich realizacji. Koszty osobowe, będące wynikiem poziomu zatrudnienia zgodnie z wymaganiami kadrowymi stawianymi przez NFZ stanowią 81,43 % kosztów operacyjnych oraz aż 97,8 % przychodów z NFZ.

Istotny przy tym jest fakt, iż co roku odnotowujemy wzrost cen z tytułu dostaw i usług przy braku pokrycia w wycenie świadczeń przez NFZ. Niebagatelny wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży usług zdrowotnych ma również stan epidemii, który przekłada się na spadek hospitalizowanych pacjentów oraz klientów korzystających z usług działalności pracowni diagnostycznych oraz fizjoterapii. Nie bez znaczenia jest również konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się pandemii, które również nie znajdują pokrycia w zewnętrznym źródle finansowania.

Mimo optymalizacji zarządzania i controllingu kosztów bez zwiększenia poziomu zewnętrznego finansowania przez płatnika świadczeń Szpital nie jest w stanie zapewnić bilansowania swojej działalności. Wysoki udział kosztów stałych w kosztach operacyjnych jest specyficzny dla prowadzonej działalności o profilu psychiatrycznym i leczenia uzależnień. Istotą świadczenia jest leczenie i rehabilitacja, czyli zapewnienie opieki medycznej, której koszty są pochodną wymagań określonych w przepisach prawa oraz pobyt czyli koszty hotelowe (utrzymanie infrastruktury szpitalnej). **Nie bez znaczenia jest fakt wielokondygnacyjności oddziałów szpitalnych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom na każdym poziomie, co rzutuje na zwiększenie obsady pielęgniarskiej w porównaniu do oddziałów jednopoziomowych.**

Powyższe aspekty sprawiają, iż większość oddziałów szpitalnych realizujących świadczenia z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (z wyjątkiem oddziałów psychiatrycznych sądowych) jest nierentownych. Ewentualne ruchy w zakresie struktury organizacyjnej Szpitala uzależnia się od możliwości spełnienia wymagań personalnych głównie w obliczu deficytu kadry lekarskiej.

2. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE (2021, 2022 i 2023) WRAZ Z OPISEM PRZYJĘTYCH ZAŁOŻEŃ

2.1. Opis przyjętych założeń makroekonomicznych i mikroekonomicznych z uwzględnieniem ich wpływu na projekcję dotyczącą sprawozdań finansowych w latach objętych prognozą

Prognozy ekonomiczne na rok 2021 są zgodne z Planem finansowym zaopiniowanym Uchwałą Rady Społecznej nr 25/2020 z dnia 22.12.2020 r. Plany na kolejne lata 2022-2023 są oparte na założeniach przyjętych w opracowanym Programie Naprawczym Szpitala, który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Szpitala, a następnie zatwierdzony przez Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 3013/198/VI/2020 z dnia 23.12.2020 r.

Opracowany Program Naprawczy zakłada restrukturyzację finansową, w której głównym działaniem jest restrukturyzacja zadłużenia poprzez zaciągnięcie długoterminowej pożyczki z karencją w spłacie oraz zmniejszenie kosztów poprzez składanie wniosków do Urzędu Miasta Rybnika o umorzenie podatku od nieruchomości. Docelowo działania w ramach restrukturyzacji finansowej powinny doprowadzić do wyeliminowania egzekucji wierzytelności, poprawy płynności finansowej i odbudowania poprawnych relacji z dostawcami.

W zakresie planu restrukturyzacji kadrowo - operacyjnej zawarta jest optymalizacja zatrudnienia poprzez zmianę organizacji pracy i wielkości zatrudnienia przyczyniająca się do redukcji kosztów poprzez: zmianę organizacji i wielkości zatrudnienia w oddziałach szpitalnych oraz Izbie Przyjęć, optymalizację zatrudnienia w pozostałych obszarach działalności pomocniczej.

Kolejnym założeniem zawartym w Programie Naprawczym jest plan restrukturyzacji operacyjnej działalności podstawowej zakładający zwiększenie przychodów ze sprzedaży usług, poprzez:

- negocjacje w zakresie planu rzeczowo- finansowego NFZ uwzględniające wzrost wyceny świadczeń zdrowotnych o 10%;
- przystąpienie do programu pilotażowego centów zdrowia psychicznego
- zwiększenie liczby miejsc w oddziałach psychiatrii sądowej
- zwiększenie liczby miejsc w oddziale rehabilitacji psychiatrycznej
- zwiększenie liczby miejsc w oddziale terapii uzależnienia od alkoholu

W zakresie powyższego zawiera się również reorganizacja pomocniczych medycznych komórek organizacyjnych polegająca na optymalizacji sprzedaży usług świadczonych na zewnątrz przez Pracownię diagnostyki laboratoryjnej oraz zakupie sprzętu i aparatury medycznej na rzecz Pracowni EEG, EKG, EMG oraz Fizjoterapii w celu intensyfikacji sprzedaży usług diagnostyczno-rehabilitacyjnych. Ponadto, plany ukierunkowane są na zwiększanie sfery przychodów Szpitala, m.in. poprzez uruchomienie rehabilitacji covidowej oraz działalności komercyjnej w ramach stworzenia na terenie Szpitala centrum wytchnieniowego (dziennego domu pobytu dla osób niesamodzielnych). W perspektywie również intensyfikacja działań badawczo – rozwojowych, terapeutycznych oraz

szkoleniowych. W ramach restrukturyzacji kosztów działalności planowana jest optymalizacja kosztów energii przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii (m.in. fotowoltaika) oraz kogeneracji umożliwiającej wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z jednego źródła energii w ramach zintegrowanego systemu.

Wobec powyższego, projekcja wyników finansowych na lata 2021-2023 oparta została na następujących założeniach:

1) dla lat 2020-2023 prognozę kosztów wykonano z uwzględnieniem:

- przepisów prawa dotyczących wzrostu płac, PPK, z uwzględnieniem dodatkowego zatrudnienia kadry niezbędnej do realizacji zaplanowanego zakresu świadczonych usług;
- skutków przeprowadzonych restrukturyzacji;
- szacowanych zamówień na usługi i dostawy w ramach zawartych i planowanych umów objętych zamówieniami publicznymi, uwzględniając dla 2021 oraz 2022 roku indeksację o wskaźniki inflacji oraz realny wzrost płac ;
- planowanych inwestycji i zakupów;
- kosztów podwykonawstwa usług zdrowotnych niezbędnych dla CZP;
- kosztów obsługi zadłużenia

2) dla lat 2020-2023 prognozę przychodów wykonano z uwzględnieniem:

- planowanych dotacji;
- planowanych działań w zakresie zwiększenia sprzedaży usług świadczonych na zewnątrz przez pracownie diagnostyczne oraz Fizjoterapię, rozwoju świadczonych usług w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień usług zawartych w planie restrukturyzacji operacyjnej z progresem wartości wyceny świadczeń objętych kontraktem z NFZ;
- przychodów z tytułu odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie w ZOL-zaplanowanych z uwzględnieniem waloryzacji w związku ze wzrostem rent i emerytur;
- przychodów komercyjnych z tytułu uruchomienia dziennego domu wycieczniowego (dla osób dorosłych niesamodzielnych).

2.2. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2021 – 2023

Tabela VI. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2021-2023

Wyszczególnienie	PROGNOZA 2021 wg Planu Finansowego (Uchwała RS nr 25/2020 z dnia 22.12.2020 r.)	PROGNOZA 2022	PROGNOZA 2023
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	62 874 419,00	69 033 684,00	71 209 770,00
w tym: od jednostek powiązanych			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	62 874 419,00	69 033 684,00	71 209 770,00
- sprzedanych NFZ	59 729 119,00	65 333 684,00	66 206 020,00
- sprzedanych Ministerstwu Zdrowia			
- sprzedanych pracodawcom			
- pozostałych	3 145 300,00	3 700 000,00	5 003 750,00
II. Zmiana stanu produktów	0,00	0,00	0,00
III. Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00	0,00
B. Pozostałe przychody operacyjne	3 000 000,00	3 000 000,00	4 750 000,00
I. Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych			0,00
II. Dotacje	50 000,00	50 000,00	50 000,00
w tym: dotacje z budżetu państwa			0,00
dotacje z jednostek samorządu terytorialnego			0,00
III. Darowizny	100 000,00	100 000,00	200 000,00
IV. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych			0,00
V. Inne przychody operacyjne	2 850 000,00	2 850 000,00	4 500 000,00
w tym: bezzwrotne środki zagraniczne			0,00
<i>równowartość rocznych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych sfinansowanych z dotacji celowych</i>	1 300 000,00	1 350 000,00	2 850 000,00
C. Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00
I. Dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00	0,00
w tym: od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
II. Odsetki	0,00	0,00	0,00
w tym: od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych	0,00	0,00	0,00
w tym: w jednostkach powiązanych	0,00	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00	0,00
V. Inne	0,00	0,00	0,00
D. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00	0,00
E. Razem przychody	65 874 419,00	72 033 684,00	75 959 770,00
F. Koszty działalności operacyjnej	68 484 419,00	74 103 684,00	77 257 660,00
I. Amortyzacja	1 800 000,00	2 000 000,00	3 500 000,00
II. Zużycie materiałów i energii	8 083 342,00	8 923 619,00	8 880 000,00
Materiałów	5 883 342,00	6 243 619,00	6 550 000,00
- leków	1 300 000,00	1 600 000,00	1 650 000,00
- żywności	1 600 000,00	1 800 000,00	1 890 000,00
- sprzętu jednorazowego	942 400,00	942 400,00	1 100 000,00
- odczynników chemicznych i materiałów diagnostycznych	180 000,00	180 000,00	180 000,00
- paliwa	24 299,00	24 299,00	30 000,00
- pozostałe	1 836 643,00	1 696 920,00	1 700 000,00
Energii	2 200 000,00	2 680 000,00	2 330 000,00
- elektrycznej	600 000,00	700 000,00	230 000,00
- ciepłej	1 600 000,00	1 980 000,00	2 100 000,00
- pozostałe	0,00	0,00	0,00
III. Usługi obce	4 432 264,00	5 135 865,00	5 500 000,00

2.3. Prognoza bilansu na lata 2021 – 2023

Poniżej przedstawiono prognozę bilansu oraz kształtowania się poziomu zobowiązań wymagalnych w latach 2021-2023.

Tabela VII. Prognoza bilansu na lata 2021-2023

Wyszczególnienie	PROGNOZA 2021	PROGNOZA 2022	PROGNOZA 2023
Aktywa ogółem	44 613 513,00	53 339 480,00	55 700 000,00
A. Aktywa trwałe	31 547 000,00	37 818 480,00	39 500 000,00
w tym: długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe, w tym:	13 066 513,00	15 521 000,00	16 200 000,00
I. Zapasy	500 000,00	500 000,00	500 000,00
II. Należności krótkoterminowe	6 000 000,00	7 000 000,00	7 400 000,00
III. Inwestycje krótkoterminowe	6 481 513,00	7 923 000,00	8 200 000,00
w tym: środki pieniężne w kasie i na rachunku	6 484 812,00	7 923 000,00	8 200 000,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	85 000,00	98 000,00	100 000,00
Pasywa ogółem	44 613 513,00	53 339 480,00	55 700 000,00
A. Kapitał własny	-23 831 484,00	-27 751 484,00	-30 899 374,00
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	14 583 437,00	14 583 437,00	14 583 437,00
II. Kapitał (fundusz) zapasowy	0,00	0,00	0,00
III. Zysk (strata) z lat ubiegłych "+" lub "-"	-33 854 921,00	-38 414 921,00	-42 334 921,00
IV. Zysk (strata) netto "+" lub "-"	-4 560 000,00	-3 920 000,00	-3 147 890,00
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	68 444 997,00	81 090 964,00	86 599 374,00
I. Rezerwy na zobowiązania	16 000 000,00	18 000 000,00	20 000 000,00
II. Zobowiązania długoterminowe	17 916 667,00	15 419 964,00	12 238 955,00
w tym: kredyty i pożyczki	17 916 667,00	15 419 964,00	12 238 955,00
inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00	0,00
III. Zobowiązania krótkoterminowe w tym:	18 028 330,00	24 075 000,00	27 235 000,00
1) Kredyty i pożyczki	2 583 330,00	3 880 000,00	4 840 000,00
2) Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
3) Z tytułu dostaw i usług	2 100 000,00	4 760 000,00	5 790 000,00
4) Zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00	0,00
5) Zobowiązania wekslowe	0,00	0,00	0,00
6) Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń z tego:	3 745 000,00	4 035 000,00	4 105 000,00
a) podatek od nieruchomości	0,00	0,00	0,00
b) PFRON	55 000,00	55 000,00	55 000,00
c) ubezpieczenia społeczne (ZUS)	2 960 000,00	3 200 000,00	3 250 000,00
d) Urząd Skarbowy	730 000,00	780 000,00	800 000,00
e) inne	0,00	0,00	0,00
7) Z tytułu wynagrodzeń	2 600 000,00	3 200 000,00	3 300 000,00
8) Inne	6 200 000,00	7 200 000,00	8 200 000,00
9) Fundusze specjalne	800 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
IV. Rozliczenia międzyokresowe	16 500 000,00	23 596 000,00	27 125 419,00

Źródło: opracowanie własne

Założenia do bilansu:

1. Prognozuje się, iż struktura majątku w latach 2021-2023 kształtować się będzie na mniej więcej podobnym poziomie, ponieważ prognozowane inwestycje w niewielkim stopniu przewyższą wartość amortyzacji rocznej składników majątkowych Szpitala, która wzrasta wraz z realizacją kolejnych projektów inwestycyjnych.

Wyszczególnienie	PROGNOZA 2021 wg Planu Finansowego (Uchwała RS nr 25/2020 z dnia 22.12.2020 r.)	PROGNOZA 2022	PROGNOZA 2023
- remontowe i konserwacyjne	307 236,00	358 736,00	400 000,00
- transportowe	30 795,00	31 795,00	130 000,00
- medyczne obce (umowy cywilno-prawne, prace wykonane przez laboratoria itp.)	977 620,00	977 620,00	1 070 000,00
w tym: kontrakty lekarskie	0,00	0,00	0,00
kontrakty pielęgniarские	0,00	0,00	0,00
- usługi sprzątanía	0,00	0,00	0,00
- usługi pralnicze	700 000,00	770 000,00	800 000,00
- ochrona mienia	500 000,00	620 000,00	700 000,00
- usługi żywienia	0,00	0,00	0,00
- pozostałe usługi jak z CZP podwykonawstwo	1 916 613,00	2 377 714,00	2 400 000,00
IV. Podatki i opłaty	7 700,00	8 200,00	9 000,00
w tym: podatek akcyzowy	0,00	0,00	0,00
podatek od nieruchomości	0,00	0,00	0,00
V. Wynagrodzenia	42 907 349,00	45 944 800,00	46 854 900,00
- wynagrodzenia ze stosunku pracy	42 607 349,00	45 504 800,00	46 414 900,00
- wynagrodzenia z umów zleceń i o dzieło	300 000,00	440 000,00	440 000,00
- wynagrodzenia pozostałe	0,00	0,00	0,00
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia +PPK 1,5%	10 473 728,00	11 486 200,00	11 713 760,00
w tym: składki na ubezpieczenia społeczne			
składki na fundusz pracy			
składki na Fundusz Emerytur Pomostowych			
odpis na ZFŚS	1 406 007,00	1 546 608,00	1 600 000,00
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	780 036,00	605 000,00	800 000,00
w tym: podróże służbowe	30 000,00	30 000,00	30 000,00
ubezpieczenia majątkowe i OC	175 246,00	194 500,00	200 000,00
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów			
G. Pozostałe koszty operacyjne	850 000,00	850 000,00	850 000,00
I. Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych			
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	35 000,00	35 000,00	35 000,00
III. Inne koszty operacyjne	815 000,00	815 000,00	815 000,00
w tym koszty egzekucyjne			
koszty procesowe			
H. Koszty finansowe	1 100 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
I. Odsetki	1 100 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
w tym: dla jednostek powiązanych			
II. Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych			
w tym: w jednostkach powiązanych			
III. Aktualizacja wartości aktywów finansowych			
IV. Inne			
I. Straty nadzwyczajne			
J. Razem koszty	70 434 419,00	75 953 684,00	79 107 660,00
Wynik finansowy brutto (E-J)	-4 560 000,00	-3 920 000,00	-3 147 890,00
K. Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00
L. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00
Ł. Zysk/Strata na sprzedaży (A-F)	-5 610 000,00	-5 070 000,00	-6 047 890,00
M. Zysk/Strata z działalności operacyjnej (Ł+B-G)	-3 460 000,00	-2 920 000,00	-2 147 890,00
N. Zysk/Strata z działalności operacyjnej (M+C-H)	-4 560 000,00	-3 920 000,00	-3 147 890,00
O. Wynik finansowy - Zysk/Strata (netto) (E-J-K-L)	-4 560 000,00	-3 920 000,00	-3 147 890,00

Zródło: opracowanie własne

2.5. Podsumowanie prognozy

Prognoza Rachunku zysków i strat na lata 2021-2023 wskazuje na stopniowe zmniejszanie poziomu straty finansowej w porównaniu do roku 2020.

Planowany spadek poziomu straty wynika z założeń przeprowadzenia reorganizacji struktury udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz zwiększenia przychodów ze sprzedaży usług. Na poprawę zakładanego wyniku będzie miała również wpływ realizacja przyjętych założeń w zakresie optymalizacji kosztów podstawowej i pomocniczej działalności Szpitala.

Zgodnie z danymi wynikającymi z prognoz bilansu analitycznego na sytuację Szpitala istotnie wpływają następujące aspekty:

- a) Aktywa trwałe w latach 2021 r.-2023 stanowiąc będą 71% całego majątku Szpitala.
- b) W zakresie aktywów obrotowych w stosunku do roku 2020 założono wzrost: w 2021 r o 51 052,16 zł , w 2022 roku o 2 505 539,46 zł i w 2023 roku o 3 184 539,46 zł.
Na stan aktywów obrotowych składają się głównie: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe, w tym środki pieniężne w kasie i na rachunku. Założono wzrost należności krótkoterminowych wynikający ze wzrostu transzy z NFZ za udzielane świadczenia zdrowotne, oraz wzrost inwestycji krótkoterminowych, w tym środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych.
- c) W pasywach bilansu uwagę zwraca obniżenie kwotowe funduszu własnego co jest rezultatem planowanych strat finansowych oraz niepokrytych strat z poprzednich lat. Udział funduszu własnego w finansowaniu majątku szpitala jest ujemny, przy czym uwagę należy zwrócić na niekorzystny trend wzrostowy ujemnych funduszy własnych i wzrost finansowania majątku zobowiązaniami obcymi, co jest wynikiem niedofinansowania przez NFZ świadczeń realizowanych przez Szpital.
- d) Poziom zobowiązań długoterminowych jest wynikiem zaciągniętej w 2020 roku pożyczki na finansowanie działalności bieżącej Szpitala w kwocie 20 mln zł.

Pomimo wysiłków Szpitala nie udaje się realizować działalności bieżącej bez wsparcia z zewnątrz, gdyż wieloletnie niedofinansowanie Szpitala i ponoszone straty oraz wysokość zobowiązań wymagalnych nie zrekompensują się w przeciągu lat objętych prognozą.

Prognoza kształtowania się wielkości zobowiązań wymagalnych w latach 2021-2023 zakłada wzrost zobowiązań krótkoterminowych wymagalnych. Szpital ma podpisane układy ratalne z ZUS, PFRON z tytułu zobowiązań publicznoprawnych. Podsumowując analizę wskaźnikową nadal utrzymywać będą się ujemne wartości wskaźników zyskowności. Wskaźniki płynności nie są zadawalające, a przyczyną braku zmian jest fakt, że Szpital posiada zobowiązania wymagalne, czyli nie jest w stanie realizować swoich płatności w terminach. Osiągnięte w latach 2021-2023 wskaźniki efektywności wskazują, że Szpital nie ma problemu ze ściąganiem należności, natomiast rosnący wskaźnik rotacji wskazuje, że Szpital pomimo, iż dokłada wszelkich starań aby zminimalizować czas spłaty zobowiązań, ma trudności w regulowaniu swoich zobowiązań.

3. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPLYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ

Brak jednoznacznych perspektyw finansowania opieki psychiatrycznej i uzależnień w przyszłości (NPOZP jest zbyt ogólny) sprawia, iż Szpital ma ogromną trudność w zakresie planowania swojej dalszej działalności w perspektywie kolejnych lat.

Zgodnie z NPOZP na lata 2017-2022 jednym z zadań Narodowego Funduszu Zdrowia jest dążenie do zapewnienie priorytetowego wzrostu nakładów na świadczenia zdrowotne w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

Na samorzady wojewódzkie natomiast nałożono obowiązek opracowania, we współpracy z samorządami powiatów, dokumentu określającego strategię rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych w zakresie CZP i wspieranie wdrażania planu umiejscowienia CZP zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa, w tym poprzez stymulowanie zmian w strukturze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym jest samorząd województwa.

Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych (...) stworzyła ramy prawne umożliwiające przeprowadzenie programów pilotażowych, których celem jest sprawdzenie nowych systemowych rozwiązań w zakresie organizacji i sposobu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej i określenie czy przyczyniają się do poprawy sytuacji pacjentów i czy będą efektywne z punktu widzenia ochrony zdrowia. Opublikowano rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego. Realizacja pilotażu zaplanowana została w terminie od 1.07.2018 r. do 30.06.2021 r., a następnie przedłużona do końca 2022 r.

Pomimo zgłoszenia zainteresowania uczestnictwem w pilotażu tutaj Szpital nie został do niego zakwalifikowany. Szpital po raz kolejny w dniu 6 sierpnia 2019 r. zadeklarował chęć uczestnictwa i został do niego wstępnie zakwalifikowany, jednakże ostatecznie Szpital nie znalazł się na liście podmiotów pilotażowych. Szpital ponownie w lutym 2021r. wystąpił z akcesem do Ministra Zdrowia i Prezesa NFZ oraz wniósł o poparcie tej inicjatywy przez Marszałka Województwa Śląskiego oraz Prezydenta Urzędu Miasta Rybnika. Utworzenie CZP w strukturach Szpitala jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynkowe w zakresie kompleksowych usług z zakresu opieki psychiatrycznej jak również istotne jest dla samego Szpitala z uwagi na sposób finansowania, który docelowo wypłynąłby na poprawę kondycji finansowej placówki.

Nie bez znaczenia dla finansów zakładu jest również fakt, iż Szpital władą mieniem Skarbu Państwa, na który składają się grunty zabudowane i niezabudowane stanowiące ogrodzony obszar kompleksu szpitalnego o charakterze leśno-parkowym. Kompleks zabudowy szpitalnej stanowi obiekt zabytkowy z XIX i XX wieku i podlega ochronie konserwatorskiej. **Stan techniczny budynków kwalifikuje je w znacznej części do pilnego przeprowadzenia remontów.**

Niestety ze względu na trudną sytuację finansową Szpitala przeprowadzenie remontów uzależnione jest od pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania, wobec czego ostateczna decyzja o ich sfinansowaniu nie należy do Szpitala. Dodać należy, iż przeprowadzanie niektórych remontów wymaga zgody konserwatora zabytków, a remont obiektów zabytkowych znacznie podnosi koszty ich realizacji.

Ponadto, zmiana przepisów dotycząca minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych spowodowała wzrost kosztów osobowych w Szpitalu, jak również pozostałych kosztów usług i dostaw, co ostatecznie wpływa na progres zobowiązań oraz straty finansowej zakładu. Wzrost wynagrodzeń kilku grup zawodowych, a także coroczny wzrost płacy minimalnej¹ generuje prawdopodobieństwo pojawienia się kolejnych postulatów płacowych innych grup pracujących w Szpitalu

Dodatковым obciążeniem dla Szpitala są ponadto pracownicze plany kapitałowe (PPK). Ustawodawca nakładając obowiązek na pracodawców nie wskazał źródła ich finansowania, co również rzutuje na wzrost ponoszonych przez Szpital kosztów prowadzonej działalności.

Reasumując, pomimo działań zmierzających do poprawy sytuacji opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień w kraju, a tym samym mogących pozytywnie wpłynąć na kondycję finansową Szpitala pojawia się szereg istotnych zagrożeń, które z kolei mogą rzutować na zaplanowane działania w zakresie restrukturyzacji finansowo-operacyjnej.

Wśród tych zagrożeń, wpływających z otoczenia zewnętrznego, wskazać należy:

- Niedoszacowanie wyceny świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ, w tym brak odpowiedniego finansowania funkcjonowania Izby przyjęć oraz brak refundacji kosztów transportu medycznego oraz ratowników medycznych;
- Zmiany w przepisach prawa, rzutujące na progres kosztów operacyjnych, w tym w szczególności kosztów usług obcych, kosztów wynagrodzeń pracowników i pochodnych płac wynikające z: ustawy z dnia 8.06.2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych, ustawy z dnia 5.07.2018r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (dot. wynagrodzeń pielęgniarek i lekarzy) oraz ustawy z dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz rozporządzeń wykonawczych do ustawy, jak również ustawy z dnia 04.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych PPK. Wskazać należy, że wzrosty wynikające z ww. przepisów nie są w całości finansowane przez Płatnika, co powoduje, że Szpital pokrywa wynikłe różnice ze środków własnych. Znaczenie ma również fakt, że wzrost wynagrodzeń tylko niektórych grup zawodowych powoduje roszczeniowość pozostałych pracowników Szpitala;
- Problemem ogólnopolskim, silnie oddziałującym również na sytuację Szpitala są ograniczone zasoby kadry medycznej, zarówno lekarzy psychiatrów, pielęgniarek oraz terapeutów uzależnień. Jak wskazuje raport Najwyższej Izby Kontroli (NIK) z lutego 2016r. sposób kształcenia kadr medycznych nie zapewnia przygotowania wystarczającej

liczby specjalistów, dostosowanej do zmieniających się potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Brakuje kompleksowej strategii, uwzględniającej trendy demograficzne i epidemiologiczne. Na brak odpowiedniej liczby specjalistów wpływały także limity miejsc rezydenckich. Za problem wymagający szczególnej uwagi NIK uznaje bieżące monitorowanie skali i kierunków migracji pracowników ochrony zdrowia oraz podjęcie skutecznych działań przeciwdziałających temu zjawisku. W ciągu ostatnich dwóch lat problem przybrał na sile, czego skutkiem była konieczność zamknięcia 4 oddziałów, co przełożyło się na znaczny spadek przychodów placówki.

Należy podkreślić, iż poza w/w zagrożeniami na kondycję finansowo – ekonomiczną Szpitala ma wpływ obecna sytuacja epidemiologiczna – pandemia COVID-19, której skutki są nie do przewidzenia, a które mogą znacząco zaburzyć opracowany plan działań naprawczych, jak również prognozy w zakresie poprawy sytuacji finansowej Szpitala.

Dyrektor Szpitala
Prof. nadzw. i hab. inż.
Joachim Koltys

SPIS TABEL

Tabela I. Wskaźniki zyskowności za 2020 rok.....	4
Tabela II. Wskaźniki płynności za 2020 rok	6
Tabela III. Wskaźniki efektywności za 2020 rok	7
Tabela IV. Wskaźniki zadłużenia za 2020 rok	7
Tabela V. Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 rok.....	8
Tabela VI. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2021-2023	12
Tabela VII. Prognoza bilansu na lata 2021-2023.....	14
Tabela VIII. Prognoza poziomu zobowiązań wymagalnych na lata 2021-2023	15
Tabela IX. Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2021-2023	16